

Stockholm, 27 mars 2018

Enheten för häst, fjäderfå och vilt
Jordbruksverket
551 82 Jönköping

Remissyttrande om Statens Jordbruksverks förslag till nya föreskrifter om hästhållning (SJVFS Nummer)

Detta är ett gemensamt remissyttrande från följande organisationer inom hästnäringen; Svensk Travsport, Svenska Ridsportförbundet, Lantbrukarnas Riksförbund, Svensk Galopp, Svenska Hästavelsförbundet, Svenska Islandshästförbundet, Western Riders Association of Sweden, Brukshästorganisationernas Samarbetskommitté, Swedish Warmblood, Hästnäringens Riksanläggningar, Ridskolornas Riksorganisation, Avelsföreningen för Svenska Varmblodiga Travhästen, Hästnäringens Yrkesnämnd samt Hästnäringens Nationella Stiftelse.

I yttrandet är ovan nämnda organisationers gemensamma ställningstaganden, förhållningssätt och/eller synpunkter beskrivna som "hästnäringens" och samlade under begreppet "vi". Yttrandet har samordnats av Hästnäringens Nationella Stiftelse.

Övergripande synpunkter

- Vi har noterat att nya regler för boxstorlekar, ligghallar och social kontakt är delar som kommer att medföra ökade kostnader för hästhållarna. Trots detta föreslås föreskrifterna träda ikraft 1 september 2018 utan övergångsregler. Näringen anser att det är oacceptabelt att införa sådana regler utan övergångstider. Det måste ges tillräckligt med tid för anpassning om/när stora och kostsamma förändringar införs. Särskilt om föreskriften även ska gälla befintliga anläggningar. Detta påtalades även i förra remissyttrandet från hästnäringen. Det finns heller ingen motivering till att Jordbruksverket inte väljer att införa övergångstider.
- Detta är andra remissen av förslaget till nya föreskrifter för hästhållning. Det finns i denna konsekvensutredning endast med en kort mening beskrivet att ett tidigare förslag varit på remiss. Vi anser att det tydligare borde beskrivits vad som motiverat ytterligare ett föreskriftsförslag och remissrunda. Vi förutsätter att Jordbruksverket lyssnat på remissinstansernas synpunkter och mot den bakgrunden valt att ta fram ett nytt föreskriftsförslag och skicka på remiss.
- I detta föreskriftsförslag hänvisas i konsekvensutredningen till såväl nu gällande föreskrift som det första föreskriftsförslaget. Det tydliggörs inte på något sätt vad som är ändrat från föregående förslag eller nu gällande föreskrift vilket gör att det tar mycket lång tid att läsa och förstå vad som är ändrat. Det hade varit välkommet med en markering som visar förändringar.
- Under förarbetet till det första föreskriftsförslaget sammankallade Jordbruksverket en arbetsgrupp med bl.a. representanter från näringen. Denna arbetsgrupp informerades inte om innehållet eller det slutgiltiga förslaget till den remissen innan den skickades ut första gången och har inte heller kontaktats under arbetet till detta andra föreskriftsförslag och remiss. Vi upplever det olyckligt att näringens erfarenhet och kompetens inte till fullo

nyttjats under hela processen, vilket vi tror hade underlättat bl.a. inför och efter den första remissrundan.

- Hästnäringen anser att en ny djurskyddslag borde ha inväntats innan föreskrifterna arbetas om.
- Konsekvensutredningens beskrivning av vilka konsekvenser och kostnadsökningar som Jordbruksverkets förslag kommer att resultera i för hästhållare och företagare är i denna version tydligare beskriven. Dock tas i konsekvensutredningen i huvudsak upp mindre ombyggnationer såsom enstaka boxar/storlek på boxar/byte av boxgaller etc. I vissa stallbyggnader kommer behovet på social kontakt t.ex. att innebära att boxar som inte har kontaktyta mot andra boxar, inte kan användas, även detta är en kostnadsökning i sig. Det kan även, om ombyggnation överhuvudtaget är möjligt, leda till avsevärt större kostnader då det även kan påverka byggnadens ytterväggar.
- Vi anser vidare, liksom nämnts i tidigare remissyttrande, att det i huvudsak inte varit nuvarande föreskrifter som varit problematiska, utan att det i första hand är kontrollerna som orsakat problem och varit bristfälliga. Hästnäringen kan fortfarande inte se att detta remissförslag kommer bidra till att lösa dessa problem.
- När vi jämför detta föreskriftsförslag med det föregående så kan vi konstatera att, även om vi generellt önskar funktionskrav, så är paragraferna för utrymmeskrav förbättrade.
- Vidare är vår uppfattning att ett viktigt mål vid uppdatering av föreskrifter generellt måste vara förenkling, flexibilitet och målstyrning samt en rättssäker och lika tolkning samt tillämpning såväl mellan länsstyrelser som mellan kontrollanter. Vi anser inte att detta föreskriftsförslag uppfyller detta.
- Förslaget gäller nya föreskrifter om hästhållning och är en omarbetning av den nu gällande L101/DFS 2007:6. Hästnäringen anser att en ny djurskyddslag i första hand borde ha inväntats innan föreskrifterna arbetades om. Detta då en ny djurskyddslag bl.a. kan lägga andra ramar för hur föreskrifterna ska utformas. Jordbruksverket har trots detta valt att gå vidare med föreskriftsarbetet vilket vi är kritiska till.
- De texter som finns i konsekvensutredningen till föreskriftsförslaget ger generellt en bra beskrivning av motivet bakom de olika förslagen samt vad som förväntas uppnås. Vi hoppas att dessa kommer användas till vidare arbete med en kontrollvägledning. Ett viktigt mål måste vara att säkerställa en rättssäker behandling av hästhållare samt en god hästvelfärd, vilket ställer krav på en samlad och likartad tillämpning av föreskriften mellan såväl länsstyrelser som kontrollanter. I vissa lägen finns uppgifter i konsekvensutredningen om hur paragrafen ska användas, som inte kan utläsas alls i själva föreskriftsförslaget vilket är svårtolkat och svårbedömt.
- Hästnäringen är positiv till Jordbruksverkets ambition att öka flexibiliteten genom att öppna upp för fler alternativa lösningar. Det är också positivt att man eftersträvar lägre detaljgrad i föreskriften, något som gagnar både utvecklingen av näringen och djurskyddet. Detta sammantaget rimmar väl med näringens ambition om en högre flexibilitet som exempelvis kan uppnås genom målstyrning. Det är dock viktigt att kontrollerna anpassas för att uppnå rättssäkerhet.
- Hästnäringen samtycker till förslaget att ta bort allmänna råd ur föreskriften.

Detaljerade synpunkter

1 KAP.

2 §

- Hästnäringen avstyrker den föreslagna lydelsen.
- Vi anser att även annan djurhälsopersonal än veterinär kan ordinera annan hästhållning än vad som stadgas i föreskriften.
- Vi föreslår att paragrafen formuleras enligt Jordbruksverkets föregående förslag:
Hästar får hållas och skötas på annat sätt än vad som anges i dessa föreskrifter om djurhälsopersonal har ordinerat detta av veterinärmedicinska skäl.
- Vi föreslår också att begreppet personal inom djurens hälso- och sjukvård tydliggörs via t.ex. en hänvisning till relevant lagstiftning.

I detta nya förslag har Jordbruksverket gått ifrån förslaget att annan djurhälsopersonal än veterinär kan ordinera annan hästhållning. Motivet till detta beskrivs ej i konsekvensutredningen. Vi anser att det finns fler yrkestitlar som kan ordinera tillfällig annan hästhållning, till exempel tandläkare.

3 § - Definitioner

Spilta

- Hästnäringen avstyrker den föreslagna definitionen för det övergripande begreppet spilta och anser att den ska strykas.
- I detta föreskriftsförslag är det endast *spilta för uppställning* och *ätspilta* som regleras varvid det ej finns behov av den övergripande definitionen *spilta*. Vi anser att det är tillräckligt att *spilta för uppställning* samt *ätspilta* definieras, hästar kan bindas upp på många andra platser.
- Den avslutande meningen i definitionsförslaget; *I ätspiltor kan hästarna stängas in istället för att bindas*, bör flyttas till definitionen för *ätspilta*.

2 KAP.

1 §

- Hästnäringen avstyrker paragrafens föreslagna lydelse.
- Vi instämmer liksom tidigare att hästar bör vistas med andra hästar och anser att intentionen att öka social kontakt mellan hästar har ett gott syfte.
- Vi är oroad för hur tolkning av undantag som medges via lydelsen *hästar ska normalt sett* kommer ske. Vad som avses med *normalt sett* är i denna paragraf och dess motivering inte tydliggjort och begreppet måste beskrivas tydligt i en kontrollvägledning om det ska användas i föreskriften.
- Paragrafens föreslagna lydelse medger endast möjlighet till undantag vid skaderisk, vi anser att smittskydd är ett minst lika tungt vägande skäl för att medge undantag i vissa verksamheter. Paragrafen får inte försvåra för hästhållare att bedriva verksamhet där hästar inte alltid bör ha fysisk kontakt med andra hästar.
- Paragrafen bör vara målstyrd och vi föreslår att paragrafen får följande lydelse:
Hästars behov av social kontakt med andra hästar ska tillgodoses. Hästar som före dessa föreskrifters ikraftträdande inte har hållits med andra hästar och som inte visar tecken på att fara illa av detta får fortsatt hållas ensamma.

Hästnäringen är positiv till ansatsen att öka hästars sociala kontakt och vill inte försvara eller öka antalet individer som hålls socialt isolerade. Regleringen får inte innebära att den kan nyttjas för att motivera att hästar hålls socialt isolerade. Paragrafen får inte heller resultera i en omöjlighet att bedriva vissa verksamheter som av olika anledningar inte håller hästar i direkt fysisk kontakt med

varandra. Exempel kan vara hingsthållning, seminstationer samt utbildningsstallar och andra verksamheter inom alla användningsområden, såväl ridsport som brukshästar i arbete.

Paragrafens föreslagna lydelse medger endast undantag baserat på skaderisk. På anläggningar där det passerar ett stort antal hästar, som utbildningsstallar, seminstationer eller liknande är det även ur smittskyddssynpunkt rent olämpligt att tillåta fysisk kontakt mellan hästar. I sådana situationer hålls hästar istället i t.ex. angränsande hagar eller uppstallning där de kan se och höra andra hästar. Paragrafen måste tillåta flexibilitet och undantag för individuella hästar och/eller anläggningar.

2 §

- Hästnäringen avstyrker paragrafens föreslagna lydelse.
- Den föreslagna lydelsen kan leda till att hästar får mindre social kontakt. Det finns ingen anledning att förbjuda fysisk kontakt när hästar passerar i passager, gångar eller andra vägar, om detta inte är motiverat för vissa individer som utgör en skaderisk för varandra. I en verksamhet där hästarna fungerar väl tillsammans finns ingen anledning att förbjuda fysisk kontakt mellan hästar. Om sista meningen i Jordbruksverkets förslag behålls, innebär detta också att många stallar kan behöva byggas om vilket medför höga kostnader för hästhållarna, vilket om stallet fungerar, då skulle göras helt i onödan.
- Vi föreslår att paragrafen får följande lydelse:
Hästar ska förflyttas lugnt och under förhållanden som inte innebär onödig stress och skaderisk för hästen. Passager, gångar och vägar ska så långt möjligt vara fria från föremål som hästar kan skada sig på.

5 §

Beskrivningen i motiveringen till paragrafen är motsägelsefull i jämförelse till paragraftexten. Motiveringen säger att det krävs ett motiv till varje bortklippt hårstrå, medan det i paragrafen ges möjlighet till undantag för att undvika lidande för hästen. Motiveringen kan tolkas som att det skulle krävas en skriftlig motivering för varför enstaka hårstrån avlägsnas, vilket vi anser vara orimligt.

6 §

- Hästnäringen avstyrker paragrafens föreslagna lydelse.
- Vi anser att begreppet *hållas* i denna paragraf är mycket otydligt och bör strykas. Det är omöjligt för hästhållare att förstå vilken period av dygnet, vilka tillfällen eller tid/situation som avses.
- Vi förstår och instämmer i syftet med paragrafen, att föl inte ska isoleras från andra hästar under tiden för avvänjning, men detta måste också tydligare framgå i paragraftexten.

Vi anser att paragrafens effekt och innebörd även är svår att bedöma då den föreslagna lydelsen är för otydlig, bland annat i avseendet om det omfattar hagvistelse, tiden för uppstallning eller fölets hela dygn. Enligt 5 kap. 1 § i forskriftsförslaget framgår att daglig rastning ska ske med minst en annan häst, vilket gör det än mer otydligt vad som avses i denna paragraf.

10 §

- Hästnäringen avstyrker paragrafens föreslagna lydelse.
- Vi föreslår att paragrafen får följande lydelse:
När hästar binds på annan plats än i spilta för uppstallning eller ätspilta ska den hållas under kontinuerlig uppsikt.

Vi anser att den övergripande definitionen av spilta ska strykas (se svar till 1 kap. 3 §), hästar binds upp på många andra platser än i spiltor och i detta forskriftsförslag är det endast *spilta för uppstallning* och *ätspilta* som regleras varvid den övergripande definitionen spilta ej bör användas.

11§

- Hästnäringen avstyrker paragrafens föreslagna lydelse.
- Den föreslagna paragrafen omfattar underlag endast i spiltor eller andra platser där hästar binds upp. Ett halkfritt underlag är viktigt för hästens välbefinnande men vi anser att skrivningen i nuvarande förslag är alltför skarp. Vi föreslår att lydelsen, oavsett var i föreskriften detta regleras, istället är:
Underlaget där hästar vistas ska så långt möjligt vara halkfritt.
- Vi anser även att den övergripande definitionen spilta ej ska användas (se svar till 1 kap. 3 § samt 2 kap. 10 §).
- Motiveringen hänvisar till att underlag för förflyttning regleras i 2 kap. 2 § i förslaget och 3 kap. 12 § omfattar endast underlag för liggytor. Det bör vara mer lättförståeligt om reglering av underlag samlas på ett ställe.

13 §

- Begreppet *värmebalans* behöver definieras.

Motiveringen till paragrafen beskriver utförligt hur värmebalans kan upprätthållas när hästarna har termisk komfort, som beroende på omgivningens förutsättningar till exempel kan innebära eller ställa krav på skydd mot både nederbörd, kyla eller värme (till exempel i en rasthage sommartid) samt justering i utfodring. I Sverige är farlig hetta utomhus generellt inget större bekymmer i hästhållningen. För att tydliggöra paragrafen behöver termen *värmebalans* definieras och beskrivas. Vi vänder oss även emot den skarpa skrivningen i motiveringen att det *kan vara motiverat med krav på skydd i en hage eller liknande sommartid om det finns en risk att hästarna kan bli för varma*. Detta är en skarp skrivning ("kan bli") vilket gör att bestämmelsen självfallet är förenad med en kostnad som ska tas upp i konsekvensutredningen. Om solskydd skulle krävas är hästnäringens bedömning att detta skulle leda till avsevärda kostnader för hela näringen. De kostnadsökningar som ett eventuellt byggande av till exempel solskydd skulle innebära behöver analyseras och beräknas i konsekvensutredningen. Användningen av termen *kan bli* öppnar också upp för en mer godtycklig användning av paragrafen på oprecisa grunder.

14 §

- Hästnäringen avstyrker paragrafens föreslagna lydelse.
- Det är omöjligt både för hästhållaren och för kontrollanten att bedöma om hästen kan *upprätthålla en normal dygnsrytm och sina fysiologiska årstidsmässiga variationer*. Vad vi känner till finns ingen evidens som beskriver vad som kan anses vara *tillräckligt med dagsljus*. Sammantaget gör detta att paragrafens föreslagna lydelse blir mycket otydlig och omöjlig att kontrollera.
- Vi anser att paragrafen ska tydliggöra att hästar ska ges tillgång till dagsljus, vilket självklart kan säkerställas på olika sätt. Vi föreslår därför att paragrafen får följande lydelse:
Hästar ska ges tillgång till dagsljus.

Paragrafens syfte måste enligt hästnäringen tydligt uttrycka att det ska tas hänsyn till hästens hela dygn. Det är med nuvarande lydelse oklart om så är fallet och detta behöver tydliggöras. Risken för att det endast läggs fokus på om det finns fönster eller andra dagsljusinsläpp i stallbyggnaden måste minimeras. Hästar som går utomhus dagtid och ges möjlighet till naturligt dagsljus beroende på årstidsmässiga och geografiska variationer bör kunna hållas i stall som saknar ljusinsläpp för naturligt ljus. Därmed borde också 3 kap. § 8 kunna strykas helt.

14 §

Denna paragraf har i konsekvensutredningen fått fel nummer, korrekt nummer är 15.

3 KAP.

3 §

- Hästnäringen avstyrker den föreslagna lydelsen.
- Användning av termen *kan* gör paragrafen onödigt skarp, hästar kan skada sig på allt och även på sig själva så man kan aldrig till fullo garantera att hästar inte kan skadas i en viss miljö där de vistas. Vi föreslår därför att *kan skadas* ersätts med *kan utgöra en skaderisk*.
- Vi anser att det föreslagna begreppet *inredning* är otydligt, det omfattar många olika saker (fönster, elinstallationer etc.) och behöver definieras i dessa föreskrifter.

6 §

- Hästnäringen avstyrker paragrafens föreslagna lydelse.
- Vi anser att användningen av termen *kan*, gör paragrafen omöjlig att använda. Dessutom saknas grund för innehållet i paragrafen som helhet. Trots att Jordbruksverket själva säger att det inte finns någon vetenskaplig grund för när hästars hälsa påverkas negativt av luftföroreningar, så föreslås en paragraf med denna lydelse. Som Jordbruksverket motiverar paragrafen innebär detta att en kontrollant kan anmärka på vilken nivå som helst. Varken en kontrollant eller en hästhållare kan bedöma vad som krävs för att följa regeln.
- Vi föreslår att paragrafen stryks ur föreskriftsförslaget.

Genom paragrafens föreslagna lydelse går det inte att avgränsa vilka luftföroreningar som avses och vilken omfattning som krävs för att anses påverka hälsan negativt. I princip kan vad som helst påverka hälsan hos hästar negativt och vi ser en risk för att paragrafen kan komma att tillämpas på ett icke rättssäkert sätt. 5 § tillsammans med grundläggande krav i djurskyddslagen bör utgöra ett tillräckligt skydd för paragrafens syfte. Paragrafen borde därför kunna strykas helt.

11 §

- Hästnäringen avstyrker paragrafens föreslagna lydelse.
- Vi föreslår att behålla första meningen i den föreslagna paragrafen från föregående remiss med ett tillägg enligt nedan.
- Vi föreslår att paragrafen får följande lydelse:
När hästar hålls i stall ska det finnas godtagbara förutsättningar att rädda dem i händelse av brand. Förebyggande åtgärder ska ske för att så långt det är möjligt undvika brand.

14 §

- Hästnäringen avstyrker paragrafens föreslagna lydelse.
- Vi föreslår att paragrafen får följande lydelse:
Det ska för hästar som normalt sett inte hålls individuellt uppstallade finnas en godtagbar plan för hur dessa, vid behov av särskild vård, ska ges tillgång till utrymme där de kan hållas individuellt uppstallade.

Vi ser svårigheter med den praktiska tolkningen av ... *annat utrymme där hästen kan hållas lösgående och ensam*. Både *annat utrymme* och *ensam* kan, beroende på hur strikt tolkning som görs, kunna anses innebära isolerad i en separat eller avskild byggnad. Detta skulle i så fall innebära både mycket kostsamma och praktiskt svårigenomförbara krav. Syftet med paragrafen ska vara att det finns en godtagbar plan för hur detta kan lösas vid behov genom till exempel tillfälliga boxar/hagar eller annan lämplig avgränsning.

16 §

- Hästnäringen avstyrker paragrafens föreslagna lydelse.
- Vidare anser vi att utrymmeskrav generellt ska regleras med funktionskrav, vilket i så fall skulle göra denna paragraf överflödig.
- Vi anser att paragrafen har ett bra syfte då den ger möjlighet till flexibilitet då den kan tillåta avvikelser i de fall utrymmeskrav föreskrivs med exakta mått. För att detta ska fungera i praktiken anser vi dock att paragrafen behöver omformuleras.
- Om ytbestämmelser även fortsättningsvis kommer regleras via resurskrav (minsta tillåtna yta) är det avgörande att paragrafen utformas på ett sätt så kontrollanter kan känna sig trygga att använda den i praktiken och möjliggöra tillämpning av dess innehåll.
- En anledning till att paragrafen inte används på avsett vis är att underpunkterna upplevs av kontrollanterna ställa stora krav på att de ska kunna garantera att en eventuell avvikelse i framtiden skulle kunna innebära påverkan på hästen.

Om ytbestämmelser regleras via minsta tillåtna yta eller minimimått är syftet med den föreslagna paragrafen att ge möjlighet till en större flexibilitet och målstyrning via avvikelser från de förskrivna måtten. Denna flexibilitet är bara möjlig under förutsättning att paragrafen används på ett korrekt och avsett vis. Vi har dock sett samma problem med kontrollapparaten tolkning och användning av denna paragraf som Jordbruksverket beskriver i motiveringen samt att kontrollanter inte känner sig trygga att använda paragrafen vid avvikelser. Kalibreringar på andra djurslag har visat att paragrafens underpunkter skapar osäkerhet. De upplevs ställa mycket stora krav på enskilda kontrollanter att kunna gå i god för samtliga dessa punkter även i framtiden. Det är avgörande att paragrafen utformas på ett sätt så kontrollanter kan känna sig trygga att använda den i praktiken.

Hästnäringens övergripande synpunkt är att samtliga utrymmesförslag bör regleras med funktionskrav för att det ger en större flexibilitet och möjlighet till anläggnings- och hästbaserade lösningar. Vidare anser hästnäringen att om ytbestämmelser även fortsättningsvis regleras via minimimått har paragrafen en viktig funktion i föreskriften och bör under de förutsättningarna finnas kvar i en omarbetad form.

17 §

- Hästnäringen avstyrker paragrafens föreslagna lydelse.
- Vi anser att takhöjd bör regleras i ett funktionskrav istället för genom exakta mått.

För hästhållare med lägre hästraser kommer den föreslagna lydelsen innebära en ökad flexibilitet då den innebär att lägre takhöjd än tidigare tillåtna 2,2 m accepteras. Vi ifrågasätter om det verkligen finns belägg för användning av 1,5 x mankhöjd som lämplig nivå på takhöjd och saknar relevant vetenskapligt stöd för att detta ska vara motiverat. Tillämpningen tar till exempel inte hänsyn till hästens hållning, dvs. om den är låg- eller högställd, och det saknas motivering gällande funktion eller förebyggande syfte. Få skador rapporteras på grund av att hästar slagit huvudet i stallens tak. Vi anser att paragrafens syfte ska vara att hästen kan vistas normalt i box, spilta eller stall och ett funktionskrav liknande det från Storbritannien i motiveringen skulle därför vara att föredra.

18 §

- Hästnäringen avstyrker paragrafens föreslagna lydelse.
- Vi anser att denna mening är obegriplig: *Om boxen inte är rektangulär eller kvadratisk ska boxen vara utformad så att en kvadrat, där sidan motsvarar kortaste sidan i tabellen, kan placeras i boxen.*
- Vi föreslår att paragrafen enbart består av ett funktionskrav och får följande lydelse:
En box ska vara utformad så att hästen kan lägga sig, resa sig, vända sig och ligga naturligt. En följningsbox ska vara utformad så att följning inte försvåras av utrymmesskäl och att fölet kan hållas tillsammans med stoet i boxen till dess att fölet är 6 månader gammalt.

- Även om vi generellt anser att utrymmeskrav bör regleras via funktionskrav kan vi konstatera att den förändring som nu föreslås är bättre än föregående remiss då förslagen till utrymmeskrav skulle kunnat medföra stora konsekvenser för en mycket stor del av landets hästhållare. Detta hade inte lett till ett bättre djurskydd och hade dessutom varit orimligt såväl ekonomiskt som praktiskt. Därför anser vi att nuvarande förslag trots allt är bättre.

Hästnäringen anser det vara av mycket stor vikt att utrymmeskrav utformas för att ta hänsyn till helheten vid hållning och uppstallning av häst, istället för att resultera i att hästhållare kan fällas på grund av detaljer i stallets takhöjd eller boxens yta.

19 §

- Hästnäringen avstyrker paragrafens föreslagna lydelse.
- Vi anser att regler för gruppbox bör formuleras som ett funktionskrav.

Ett funktionskrav kopplat till hästarnas storlek bör kunna användas oavsett ålder. Hästnäringen ställer sig frågande till om det finns något relevant underlag för dessa uppskattade mått och hur dessa i så fall tagits fram. Som förslaget ser ut nu så bygger olika beräkningar på varandra på ett sätt som gör det mycket svårt att beräkna utrymmet för gruppboxar. En mycket svårförståelig paragraf som näringen anser måste justeras.

20 §

- Hästnäringen avstyrker paragrafens föreslagna lydelse.
- Vi anser att regler för ligghall bör formuleras som ett rent funktionskrav istället för den mix som finns i förslaget. Det blir otydligt vad som gäller när funktionskrav blandas med måttkrav.
- Reglering av när hästar ska ha tillgång till skydd kan inte ske i form av att hästarna inte undviker att använda skyddet då detta inte kan bedömas vid en kontroll.

Detta är ett allmänt råd som görs om till en paragraf. Förslaget innebär ökade kostnader för djurhållarna. Utrymmeskraven för ligghallar ökar genom Jordbruksverkets förslag att bara den torra delen av ligghallen får inräknas i tillgänglig liggyta, vilket kommer att kräva en större yta än idag. Förslaget är även mycket svårt att beräkna och förstå då olika beräkningar bygger på varandra. Det är utrymmeskraven för uppstallning i box som ligger till grund för utrymmesberäkningarna för gruppboxar, som i sin tur ligger till grund för beräkningarna av utrymmeskraven i ligghallar. Vilket är i princip omöjligt att läsa och förstå.

Viktigt i detta är även att skydd kan ges på flera olika sätt och en paragraf ska inte heller begränsa tillgång till flera olika utrymmen eller annan typ av skydd mot väder och vind. Dvs. alla hästar ska ha möjlighet att använda skydd och liggplats men de behöver inte få plats i samma utrymme, det kan finnas flera mindre. Vi anser även att detta skydd inte bör begränsas till att endast omfatta ligghall utan även kan utgöras av annat skydd som ger motsvarande skydd mot väder och vind samt erbjuder en torr liggplats.

22 §

- Hästnäringen avstyrker paragrafens föreslagna lydelse. Vi anser att samtliga utrymmeskrav ska formuleras som funktionskrav.
- Vi anser att det inte framgår i paragraf eller definition vilken typ av ätspilta som avses. En ätspilta i en lösdrift där hästar hålls lösgående och själva går in/ut måste begränsas i storlek för att undvika att två hästar försöker få plats samtidigt, med följande skaderisk. Är det en ätspilta där hästen binds upp så är inte samma begränsning av storleken nödvändig. Att möjliggöra individuell utfodring i lösdriftssystem kan vara bra för hästarnas individuella

välbefinnande och bör uppmuntras. Vi finner ingen anledning att via paragrafen begränsa möjligheten att överskrida måtten för uppställning i spilta på det sätt som föreslås.

4 KAP.

1 §

- Hästnäringen avstyrker paragrafens föreslagna lydelse.
- Vi föreslår att stryka begreppet *orala* i den föreslagna paragrafen. Foderstaten bör medge tillräcklig sysselsättning för att förebygga stereotypier oavsett form.

5 KAP.

1 §

- Hästnäringen är positiv till att hästar ska få röra sig fritt normalt sett dagligen.
- Användning av begreppet *normalt sett* gör dock paragrafen otydlig.

Vi är oroad för hur tolkning av undantag som medges via lydelsen *hästar ska normalt sett* kommer ske. Vad som avses med normalt sett och vad som kan motivera avsteg är i denna paragraf och dess motivering relativt tydliggjort och detta måste också beskrivas tydligt i en kontrollvägledning. Vi stödjer Jordbruksverkets resonemang kring att inte sätta måttkrav för hagarna.

2 §

- Hästnäringen avstyrker paragrafens föreslagna lydelse.
- Vi föreslår att paragrafen ska beskriva önskad funktion och ändras till en målstyrd regel.

Paragrafens föreslagna lydelse och den funktion som via den ska eftersträvas är oklar. Dessutom innebär det en skärpning i jämförelse med nuvarande föreskrift som endast ställer dessa krav på ”markytor som är hårt belastade av hästar”. Paragrafens föreslagna lydelse kan vid en strikt tolkning innebära att krav ställs på dränering eller motsvarande på hela/alla ytor som finns tillgängliga för betes- och/eller rasthagar vilket skulle innebära stora ekonomiska och praktiska effekter från bland annat de markberedande åtgärder som skulle krävas.

4 §

- Hästnäringen avstyrker paragrafens föreslagna lydelse.
- Vi anser att den föreslagna paragrafen inte har med utvistelse att göra utan hanterar uppställning under vissa förutsättningar. Vi föreslår därför att funktionen flyttas till kap 3, blir ett funktionskrav och läggs in under den paragraf som hanterar ligghall och under vilka förutsättningar som hästar ska ha tillgång till skydd.

Konsekvensutredning (2-7 samt B-E)

Hästnäringen anser att avsnittet i denna version är bättre och innehåller en bredare analys samt beskrivning av konsekvenser än vad det gjorde i det föregående remissförslaget.

2.

Jordbruksverkets beskrivning av möjliga alternativa lösningar saknar en analys av möjligheten att istället för nya föreskrifter arbeta med kontrollorganisationens funktion, dess hantering av nu gällande föreskrifter samt kalibrering, utbildning och kompetenskrav etc. Det beskrivs att förslag har framförts att tolkningen av reglerna behöver göras om. Vi anser att detta är en felaktig tolkning av de förslag som hästnäringen lyft fram.

5.

Hästnäringen instämmer inte i Jordbruksverkets analys av alternativet att inte uppdatera föreskrifterna. Vi har återkommande lyft fram problem med tillämpning av föreskrifterna vid offentlig kontroll. Delar i nuvarande föreskrifter har inte fungerat till fullo som avsett men i sin helhet är det hästnäringens erfarenhet att det i huvudsak varit djurskyddskontrollerna som brustit. Vi kan fortfarande inte se att remissförslaget kommer bidra till att lösa dessa problem.

7.

Hästnäringen anser att denna punkt behöver kompletteras med en fördjupad analys och tydligare beskrivning av de informationsinsatser som krävs, hur dessa ska genomföras samt vad som planeras till kontrollmyndigheten i form av vägledning och/eller utbildning. Gällande tidpunkten för ikraftträdande så ifrågasätter vi varför omarbetningen föregår ett beslut om en ny djurskyddslag, speciellt eftersom en proposition nu lagts fram sedan den föregående remissen.

11.

För denna punkt saknas en tillräckligt djupgående analys och beräkningar kring de kostnadsmissiga konsekvenser som föreskriftsförslaget skulle innebära. Det behöver justeras och kompletteras.

12.

Vi anser att de nya eller skärpta reglerna kan innebära konkurrensförhållande mellan svenska företag, och då avses mellan redan etablerade och nystartade som t.ex. ställs inför skärpta regler gällande möjlighet till rastning. Vi anser att detta borde beskrivas.

Remissyttrande, Stockholm den 27 mars 2018

Medverkande organisationer:

Svensk Travsport
Svenska Ridsportförbundet
Lantbrukarnas Riksförbund
Svensk Galopp
Svenska Hästavelsförbundet
Svenska Islandshästförbundet
Western Riders Association of Sweden
Brukshästorganisationernas Samarbetskommitté
Swedish Warmblood
Hästnäringens Riksanläggningar
Ridskolornas Riksorganisation
Avelsföreningen för Svenska Varmblodiga Travhästen
Hästnäringens Yrkesnämnd
Hästnäringens Nationella Stiftelse